

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 7P/327/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7817210043
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Marta Hrenčuková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2018:7817210043.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava sudkyňou Mgr. Martou Hrenčukovou, vo veci starostlivosti súdu o maloletého V. C., L.. XX. XX. XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Šafárikova 112, 048 01 Rožňava, dieťaťa rodičov T. C., L.. XX. XX. XXXX, J. Q.Á. XX, XXX XX E. S. S. O., L.. XX. XX. XXXX, J. XXX XX D. XX, L. L. C., o zmenu v osobnej starostlivosti a vo výživnom, takto

rozhodol:

- I. Okresný súd Rožňava návrh matky z a m i e t a.
- II. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

1. Predmetom konania vo veci je zmena úpravy výkonu rodičovských práv a povinností voči maloletému na návrh matky.

2. Matka na tunajší súd podala tri návrhy, ktorými žiadala zmenu úpravy výkonu rodičovských práva a povinností voči maloletému synovi a to pod sp. zn. 7P/362/2017 dňa 06. 11. 2017, tento návrh podala na Okresný súd v Martine, ktorý 18. 12. 2017 uvedenú vec postúpil tunajšiemu súdu ako súdu príslušnému, dňa 10. 01. 2018 pod sp. zn. 5P/3/2018 a dňa 07. 11. 2017 pod sp. zn. 7P/327/2017.

Na pojednávaní dňa 30. 01. 2018 súd uvedené veci týkajúce sa maloletého spojil na spoločné konanie a rozhodnutie pod sp. zn. 7P/327/2017.

3. Matka svoje návrhy odôvodnila tým, že maloletý syn nechce byť pri otcovi a otec sa o neho nestará. Na svojom návrhu trvala a žiadala, aby maloletý bol zverený do jej osobnej starostlivosti a otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu od právoplatnosti rozsudku po 120,-€ mesačne. Vo svojej výpovedi uviedla, že jej zdravotný stav je dobrý. Navštevuje C. a asi pred polrokom bola naposledy hospitalizovaná v nemocnici v Martine. Lieky užíva a cíti sa dobre. Žije s priateľom C. J. v jednoizbovom prenajatom byte. Asi pred polrokom svoj jednoizbový byt predala za 28.000,-€. Byt predala preto, lebo otec jej ďalšieho dieťaťa maloletej dcéry L. neprispieval na výživu dcéry. Dcéra je však u otca, odišla k nemu a navštevuje Strednú poľnohospodársku školu v Nitre. Dlh na nájomnom činil asi 2000,-€. Tento dlh už uhradila. Z predaja bytu jej zostala suma 4000,-€. Jej invalidný dôchodok činí 147,70 €. Iný príjem nemá. Náklady za prenajatý byt uhrádza po 250,-€ mesačne. Jej priateľ je zamestnaný, je slobodný a nemá deti. Žijú spolu už asi polroka. Maloletý syn ho pozná, lebo boli spolu u nej na Vianoce. Matka trvala na tom, že maloletý nechce bývať u otca. Poukázala aj na to, že otec sa o neho nestará, lebo pracuje v Českej republike. Stará sa o neho jeho priateľka. Počas prázdnin je syn v jej starostlivosti. Naposledy bol u nej počas vianočných sviatkov. Na jeho výživu neprispieva, nedoplatok na výživnom uhradí.

Na pojednávaní dňa 27. 03. 2018 matka trvala na svojom návrhu. Vo svojej výpovedi uviedla, že starostlivosť o maloletého naďalej zabezpečuje otec. Ďalej uviedla, že jej zdravotný stav je dobrý a na

kontrole bola v marci 2018. S prečítanou správou o prešetrených pomeroch od Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v Martine nesúhlasí. So synom sa stýka. Naposledy sa stretli v mesiaci február 2018. S otcom maloletého sa na dlžnom výživnom dohodli, ale na zmene starostlivosti o maloletého medzi nimi k dohode nedošlo.

4. Otec s návrhom matky nesúhlasil a vo svojej výpovedi uviedol, že matka klame, lebo on sa o syna riadne stará. Má živnostenské oprávnenie a práce vykonával pre firmu P.. V mesiaci január 2018 už firma nemala pre neho prácu a preto si prácu vybavuje u iného zamestnávateľa v Bratislave. Keď je v práci so starostlivosťou o maloletého mu pomáhajú jeho rodičia a jeho priateľka T. R.. Matka si vyživovaciu povinnosť voči maloletému neplní. Vzťahy medzi ním a maloletým a medzi maloletým a jeho priateľkou sa zhoršili od Vianoc, kedy bol maloletý pri svojej matke. Matka mu kúpila notebook, mobil aj oblečenie a priateľ matky mu sľúbil Xbox preto syn chce ísť ku matke. On s tým však nesúhlasí a dokáže sa o syna postarať. Matka by sa o neho nedokázala postarať už aj vzhľadom na jej zdravotný stav. Maloletý matku navštevuje, bol u nej počas letných prázdnin asi mesiac aj počas sviatku všetkých svätých a aj počas zimných prázdnin. Maloletý povedal, že u matky sa cítil dobre. Otec predložil lekársku správu o zdravotnom stave maloletého a poukázal na to, že jeho zdravotný stav je dobrý. Na lekárske kontroly s ním chodí. Maloletý navštevuje šiesty ročník, ale na polročnom vysvedčení bude mať aj trojky aj štvorky. Na pojednávaní dňa 27. 03. 2018 otec uviedol, že maloletý chce bývať u matky. On však má obavy, že sa o neho matka riadne nepostará a syn sa dostane do ústavu. U maloletého sa začína puberta a preto sa stáva, že sa so starou mamou háda a sú aj medzi ním a priateľkou nezhody. Maloletý školu riadne navštevuje. Ich vzájomný vzťah s maloletým synom je dobrý. Maloletý ho poslúcha. Otec poukázal aj na to, že je nezamestnaný a preto si prácu hľadá aj v Českej republike. Poukázal aj na to, že je dobrý vzťah aj medzi maloletým a jeho dcérou S.. Dobrý je aj zdravotný stav maloletého. Naďalej sa maloletý stýka s matkou a on jej v týchto stykoch nebráni.

5. Zo spisu tunajšieho súdu 7P/70/2016 súd zistil, že rozsudkom zo dňa 30. 06. 2016 súd zmenil rozsudok Okresného súdu Martin 8C/75/2007 - 54 zo dňa 15. 04. 2008 tak, že maloletého zveril do osobnej starostlivosti otca a matku zaviazal prispievať na jeho výživu v minimálnej výške. Krajský súd v Košiciach rozsudkom tunajšieho súdu potvrdil rozsudkom 8CoP/358/2016 - 117 zo dňa 28. 04. 2017 a rozsudok nadobudol právoplatnosť 08. 06. 2017. Dôvodom pre ktorý bol maloletý vyňatý zo starostlivosti matky a zverený do starostlivosti otca bola najmä tá skutočnosť, že matka nemala vytvorené podmienky pre starostlivosť o dieťa. Byt v ktorom bývala bol zanedbaný bol v ňom veľký neporiadok a zápach. Maloletý tam nemal vytvorené podmienky ani na prípravu na vyučovanie. Matka maloletého mala zdravotné problémy, jedná sa u nej o psychiatrické ochorenie a aj z lekárskej správy vyplynulo, že vzhľadom na svoj zdravotný stav nie je schopná starať sa o dieťa. Na rozdiel od matky, otec sa o maloletého riadne staral od letných prázdnin 2015 a pre jeho starostlivosť mal vytvorené všetky podmienky a predpoklady.

6. Zo správy od Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Martin zo dňa 05. 02. 2018 súd zistil, že matka býva s C. J. v prenajatom jednoizbovom byte. Matka v čase šetrenia nevedela uviesť na akú dlhú dobu má byť prenajatý. Poplatky spojené s prenájmom bytu sú 320,-€ mesačne. Byt je zariadený nábytkom matky. Partner matky údajne pracuje, ale matka nevedela uviesť meno jeho zamestnávateľa iba to, že montuje okná. Jej plnoletá dcéra L. C.Á. býva u svojich starých rodičov v Kláštore pod Znievom je zamestnaná a študuje. Matka je dlhodobo dispenciarizovaná v Psychiatrickej ambulancii C. v Martine. Matka uviedla, že denne užíva vitamíny, ale podľa názvu liekov je zrejmé, že sa jedná o psychofarmaká. Matka bola už viackrát v minulosti hospitalizovaná na Psychiatrickej klinike v UNM Martin pre regres ochorenia. Komunikácia s matkou je problematická, nevie uviesť niektoré podstatné skutočnosti. Jej invalidný dôchodok činí 149, 99 € mesačne. Iné príjmy nemá a uviedla, že v budúcnosti by sa chcela zamestnať. Z predaja bytu má ešte 4000,-€, z ktorých údajne s partnerom žijú. Matka uviedla, že podala viac návrhov, nevedela konkretizovať aké, len že by chcela maloletého naspäť, s čím ich úrad nesúhlasí, lebo dieťa sa otcovi zverovalo kvôli vážnemu zdravotnému stavu matky s čím bezprostredne súvisia problémy.

7. Podľa správy od Mestského úradu Vrútky - Mestská polícia Vrútky matka je rozvedená má dve deti. Dcéru L. C. študentku v Nitre a syna V. C., ktorý býva v Slavci u otca. V mieste bydliska sa správa slušne.

8. Z predloženej lekárskej správy o zdravotnom stave matky od C., psychiatra v Martine zo dňa 12. 02. 2018 súd zistil, že matka je v liečbe psychiatra od roku 2005 najskôr pre depresívnu poruchu a od

roku 2010 pre schizoafektívnu poruchu. Bola opakovane hospitalizovaná naposledy v PL Sučany od 23. 08. 2017 do 01. 11. 2017 kedy bola hospitalizácia ukončená následne potom, keď sa nevrátila z terapeutickkej priepustky. Stav pri prepustení vykazoval remisiu a je nastavená na lieky. Pri pravidelnej medikácii je možnosť udržania remisii stavu. Vzhľadom k tomu, že v minulosti bagatelizovala obtiaže a mala nedostatočný náhľad na ochorenie pričom opakovane vynechávala liečbu je prognóza neistá.

9. Podľa správy od Obecného úradu D. otec maloletého sa na verejnosti správa slušne, jeho správanie komisiou nebolo prerokúvané. Obec voči menovanému nemá evidované nedoplatky na daniach a miestnych poplatkoch.

10. Zo správy od Ústredia práce sociálnych vecí a rodiny, Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v Rožňave súd zistil, že maloletý pochádza z mimomanželského vzťahu rodičov a právoplatným rozsudkom tunajšieho súdu bol zverený do osobnej starostlivosti otca. Matka bola zaviazaná prispievať na výživu maloletého v minimálnej výške. Otec s podaným návrhom matky nesúhlasí. Sociálnym zisťovaním dňa 03. 01. 2018 bolo zistené, že otec býva v rodinnom dome svojho otca. V spoločnej domácnosti bývajú jeho rodičia, starobní dôchodcovia. Otec žije s družkou T.L. R. a s ich spoločným dieťaťom S. O.. Otec preukázal pre maloletého dostatok oblečenia a obuvi, ktoré boli v skrini uložené čisté a veľmi pekne. Aj hygiena a čistota rodinného prostredia bola na primeranej úrovni. Otec má vytvorené podmienky pre výchovu maloletého. V čase výkonu práce starostlivosť o maloletého zabezpečuje stará matka a družka otca dieťaťa. Maloletý navštevuje šiestu triedu základnej školy v Rožňave. Dosahuje priemerné vyučovacie výsledky. Otec s dieťaťom navštevuje odborné vyšetrenia v Košiciach. Otec matke v stykoch s maloletým nebráni a súhlasí aj s pobytom dieťaťa u matky. Otec je SZČO v odbore zámočníctvo.

Dňa 16. 02. 2018 bol vykonaný pohovor s maloletým za účelom zisťovania jeho názoru. Maloletý na otázky uviedol, že by chcel byť s mamkou ku ktorej chodí na prázdniny. Keď je u nej hrajú Človeče a iné spoločenské hry. Mama upratuje, ale variť nevie. Variť strýko alebo jej priateľ. U otca má kamarátov ale je mu lepšie u mamy. U otca sa o neho riadne starajú, ale sa aj hádajú. Stará mama mu vytýka keď niečo nechá na stole a má to upratať. Chce byť pri mamke a ocka by navštevoval cez prázdniny. Ocka má rád ale aj mamku takisto.

11. Zo správy od Základnej školy A. Rožňava súd zistil, že maloletý je žiakom šiestej triedy, jeho školská dochádzka je pravidelná, učebné pomôcky si nosí pravidelne, ale dosahuje priemerné až podpriemerné výchovno - vzdelávacie výsledky. Jeho správanie je veľmi úctivé, rešpektuje vyučujúcich. V kolektíve je obľúbený so spolužiakmi si cez prestávky rád zahrá stolný tenis. Spolupráca s otcom je dostačujúca. Pravidelne sa informuje o výchovno - vzdelávacích výsledkoch v škole a pravidelne informuje učiteľku o zdravotnom stave dieťaťa. Náklady spojené s návštevou školy pozostávajú z nákladov za učebné pomôcky, z poplatkov a z príspevku do rodičovského združenia.

12. Z predložených lekárskeho správ o zdravotnom stave maloletého súd zistil, že maloletý bol opakovane hospitalizovaný pre hyperpyretické stavy od novembra 2012 a v decembri 2012. Na jar 2013 bol sledovaný hematológom pre sideropenickú anémiu a deficit bunkovej imunity. Od júla do septembra 2016 bol hospitalizovaný pre pancitopéniu ťažkého stupňa a ďalšie ochorenia. Na základe poslednej lekárskej kontroly v novembri 2017 jeho zdravotný stav je dobrý, ale čakajú ho ďalšie lekárske kontroly a vyšetrenia.

13. Po takto vykonanom dokazovaní kolízny opatrovník maloletého poukázal na prevedené dokazovanie a rozhodnutie vo veci ponechal na zváženie súdu.

14. V zmysle ustanovenia § 26 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z., ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností, alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

15. V zmysle ustanovenia § 78 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z., dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

16. V zmysle ustanovenia § 75 ods. 1 citovaného zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. V zmysle ustanovenia § 76 ods. 1,2 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu. Proti pohľadávkam na výživné je započítanie vzájomných pohľadávok prípustné len dohodou. Ak ide o výživné pre maloleté deti, započítanie nie je možné.

18. V zmysle ustanovenia § 77 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z., právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

19. V zmysle ustanovenia § 62 ods. 1 až 5 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z., plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obidvaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti a možnosti a majetkové pomery, je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa, alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopnosti, možnosti a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

20. Z prevedeného dokazovania vyplýva, že právoplatným rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 30. 06. 2016 bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti otca a matka bola zaviazaná prispievať na jeho výživu v minimálnej výške. Predtým sa dieťa nachádzalo v starostlivosti matky, matka však jeho starostlivosť zanedbávala a nemala vytvorené vhodné podmienky pre jeho starostlivosť už aj vzhľadom na jeho zdravotný stav. Od posledného rozhodnutia súdu vo veci maloletého starostlivosť o maloletého zabezpečuje otec. Starostlivosť otca o maloletého je na dobrej úrovni a pre túto starostlivosť má naďalej vytvorené všetky podmienky a predpoklady. Otcovi najmä v čase keď je v práci so starostlivosťou o dieťa pomáhajú aj jeho rodičia, najmä jeho matka a jeho priateľka s ktorou žije v spoločnej domácnosti. Vzťah medzi otcom a maloletým je dobrý a je medzi nimi aj silná citová väzba. Dobrý je aj vzťah medzi maloletým a starými rodičmi zo strany otca a priateľkou otca, občas však dochádza medzi nimi a dieťaťom k hádkam z dôvodu, že dospelí od maloletého si vyžadujú poriadok a pomoc pri domácich prácach. Je preukázané aj to, že otec zabezpečuje pravidelnú školskú dochádzku maloletého a dbá aj na jeho zdravotný stav, keď s ním pravidelne chodí na lekárske kontroly. Otec nebráni matke, aby sa s maloletým pravidelne stýkala a umožňuje jej aj to, aby maloletý u nej trávil prázdniny, sviatky a víkendy. Maloletý sa teda aj s matkou pravidelne stýka a preto aj medzi nimi je zachovaný citový vzťah a vzájomná väzba. Matka v súčasnej dobe po predaji svojho jednoizbového bytu z dôvodu, že mala nedoplatky na nájomnom žije so svojím terajším priateľom v prenajatom jednoizbovom byte. Príjem matky naďalej činí iba jej invalidný dôchodok a s priateľom žije aj z úspor ktoré jej zostali po predaji bytu a po uhradení dlhov. Z predloženej lekárskej správy o zdravotnom stave matky vyplýva, že matka naďalej trpí vážnym psychiatrickým ochorením a naposledy bola hospitalizovaná od 23. 08. 2017 do 01. 11. 2017. Hospitalizácia bola ukončená z dôvodu, že sa matka nevrátila z terapeutickú priepustky. Jej súčasný zdravotný stav síce vyžaduje remisiu, ale aj odborný lekár psychiater poukazuje na neistú prognózu vzhľadom na nedostatočný náhľad matky na svoje ochorenie a vzhľadom na opakované vynechávanie liečby. Na túto skutočnosť poukázal aj úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Martine vo svojej správe o prešetrení pomerov u matky. Tento úrad po prešetrení pomerov uviedol, že k zmene osobnej starostlivosti o dieťa naposledy došlo kvôli vážnemu zdravotnému stavu matky a preto by nebolo v záujme dieťaťa keby sa vrátil ku svojej matke vzhľadom na jej zdravotný stav. Aj podľa názoru súdu samotný záujem maloletého si vyžaduje, aby jeho každodenná riadna starostlivosť bola zabezpečovaná aj naďalej otcom a jeho rodičmi a to najmä vzhľadom na zdravotný stav matky maloletého. Otec matke v stykoch s maloletým synom nebráni, preto matka sa taktiež môže podieľať na starostlivosti o maloletého

najmä počas prázdnin, sviatkov a víkendov. Matka vzhľadom na svoj zdravotný stav by však aj naďalej nedokázala zabezpečiť riadnu, všestrannú a každodennú starostlivosť o dieťa. Z týchto dôvodov súd jej návrh v celom rozsahu zamietol.

21. Výrok o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 52 Civilného mimosporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní od doručenia v troch vyhotoveniach, ktoré sa podáva na Okresný súd Rožňava a o odvolaní rozhodne Krajský súd v Košiciach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1, 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP). V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).